

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Effektvurderingsrapport

2022

Indhold

1. Indledning.....	3
1.1 Formål med effektvurderingerne.....	3
1.2 Metode.....	3
2. Baggrund om projekterne.....	5
2.1 Projekternes strategiske fokus.....	5
2.2 Projekttilskud og gearing i 2022.....	5
2.3 Projekternes produktionsform.....	5
3. Projekternes leverancer.....	6
3.1 Leveranceopnåelse	6
3.2 Projekternes konkrete leverancer	7
4. Projekternes mål.....	8
5. Projekternes nytteværdi	10
6. Implementering og offentliggørelse	11
Bilag: Metode	15

1. Indledning

Formålet med denne rapport er at give bestyrelsen for Promilleafgiftsfonden for landbrug overblik over og indblik i, hvilke resultater og effekter der er kommet ud af de støttede projekter i 2022. Herved får bestyrelsen viden om, i hvilket omfang projekterne er med til at løfte indsatsområderne og de prioriterede elementer i fondens strategi.

Alle fondens direkte tilskudsmodtagere har ved hjælp af et spørgeskema skullet angive, hvilke konkrete leverancer projektet har afstedkommet, hvilke forventede effekter projektet vil bidrage til, samt i hvilket omfang projektet forventes implementeret hos primærproducenterne.

Der gøres opmærksom på, at projektledernes vurderinger er gengivet ukritisk, idet det forudsættes, at deres kendskab til området giver den bedste forudsætning for at foretage en faglig vurdering af projektet.

1.1 Formål med effektivurderingerne

Formålet med at gennemføre effektivurderinger er tosidet.

For det første gennemføres effektivurderinger for at kontrollere og få dokumenteret viden om anvendelsen af bevillingsmidlerne. Herved opnås indsigt i, i hvilket omfang projekterne lever op til den formålsbeskrivelse, der er anført i ansøgningen til fonden.

For det andet gennemføres effektivurderingerne for at opnå læring og større kendskab til, hvilke konkrete resultater og effekter projekterne munder ud i. I den forbindelse sættes der fokus på, hvordan resultaterne viderefremmes og implementeres, så de kommer slutbrugerne til gavn. Ofte kommer projekterne ikke kun den enkelte slutbruger til gavn, men også samfundet og samfundsøkonomien.

Effektivurderingerne gennemføres med udgangspunkt i bekendtgørelsen om administration af landbrugets fonde, som hører under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. I bekendtgørelsen fremgår det, at:

"Hver fond skal følge op på effekten af fondsmidlerne for at sikre, at fonden opnår sine mål."

1.2 Metode

Promilleafgiftsfonden for landbrug støtter hvert år omkring 80-100 projekter inden for hovedformålene i landbrugsstøtteleven. Hertil kommer de projekter, der støttes via produktionsafgiftsfondene. Projekterne er forskellige i deres formål, indhold, projektperiode, størrelse m.v.

For at gøre sammenligning på tværs af de effektivurderede projekter mulig og meningsfuld er det afgørende, at effektivurderingen tager udgangspunkt i den samme teoretiske ramme.

Forandringsteorien udgør et godt teoretisk fundament, når projekter skal effektivurderes, idet den gør det muligt at følge målene for et konkret projekt fra initiering til afslutning. Forandringsteorien kan illustreres således:

Med udgangspunkt heri er der for det enkelte projekt gennemført målopfyldelsesevaluering. Herved kan det vurderes, om de gennemførte aktiviteter medfører de ønskede effekter.

Alle Promilleafgiftsfonden for landbrugs direkte støttemodtagere har besvaret et effektvurderingsskema. Fondens indirekte støttemodtagere, der har modtaget støtte via en produktionsafgiftsfond, har via den konkrete produktionsafgiftsfond skulle besvare et effektvurderingsskema eller afgivet en faglig beretning. Der henvises til produktionsafgiftsfondene for en afrapportering heraf.

Promilleafgiftsfonden for landbrugs direkte støttemodtagere i 2022 er:

SEGES Innovation P/S
Innovationscenter for økologisk landbrug
Økologisk Landsforening
Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
Aarhus Universitet
Forbrugerrådet Tænk
Fagligt Fælles Forbund 3F
Københavns Universitet
Danmarks Biavlerforening
Dyrenes beskyttelse
Foreningen for Biodynamisk Jordbrug
Foreningen Madens Folkemøde
Agrologica

For 2022 betyder det, at 93 projekter har besvaret et effektvurderingsskema. I skemaet skal projekterne angive, hvilke resultater projekterne har afstedkommet, og hvilke effekter for landbruget og samfundet det potentielt kan få.

For at imødekomme forskelligheden i de vurderede projekter er der anvendt to forskellige skemaer til indsamling af information. Skemaerne er fordelt efter projekternes hovedformål. Der anvendes således et separat skema til vurdering af hhv.:

- Afsætningsfremme
- Generelle projekter omfattende forskning og forsøg, rådgivning, sygdomsforebyggelse, sygdomsbekæmpelse, dyrevelfærd, kontrol og uddannelse.

En nærmere beskrivelse af metoden findes i bilaget bagerst i rapporten.

2. Baggrund om projekterne

2.1 Projekternes strategiske fokus

Promilleafgiftsfonden for landbrug har bedt alle projektledere om at angive det indsatsområde i Promilleafgiftsfonden for landbrugs strategi, som projektet bidrager til. Af tilbagemeldingerne fremgår det, at 55 pct. af projekterne har fokus på at fremme bæredygtig drift, mens 10 pct. af projekterne har fokus på ny teknologi og nye produktionsmetoder, jf. tabel 1.

Tabel 1. Strategisk fokus i 2022 (n=93)

Strategisk fokus	2022
Bæredygtig drift	55%
Ny teknologi og nye produktionsmetoder	10%
Nye markedsområder	5%
Dyrevelfærd og –sundhed	3%
Nye høj kvalitetsprodukter	3%
Maddannelse og viden til forbrugere	2%
Ikke relevant	22%

2.2 Projekttilskud og gearing i 2022

Projekterne har på tværs af kategorier haft en gennemsnitlig gearing på 1,09. Gearingen er overvejende opstået som led i et merforbrug finansieret af tilskudsmodtagerne selv, men også ved fondens bidrag til større tværgående indsatser i regi af projekter som fx Madens Folkemøde 2022, hvor flere aktører er gået sammen om at finansiere aktiviteterne.

Tabel 2. Midlernes gearing

	PAF 2022 1.000 kr.	Totalt 2022 1.000 kr.	Gearing
Afsætningsfremme (n=7)	18.219	19.832	1,09
Generelt* (n=86)	114.494	124.973	1,09
I alt (n=93)	132.713	144.805	1,09

Anm: *Generelle projekter omfatter projekter under hovedformålene: Forskning og forsøg, rådgivning, sygdomsforebyggelse, sygdomsbekæmpelse, dyrevelfærd, kontrol og uddannelse.

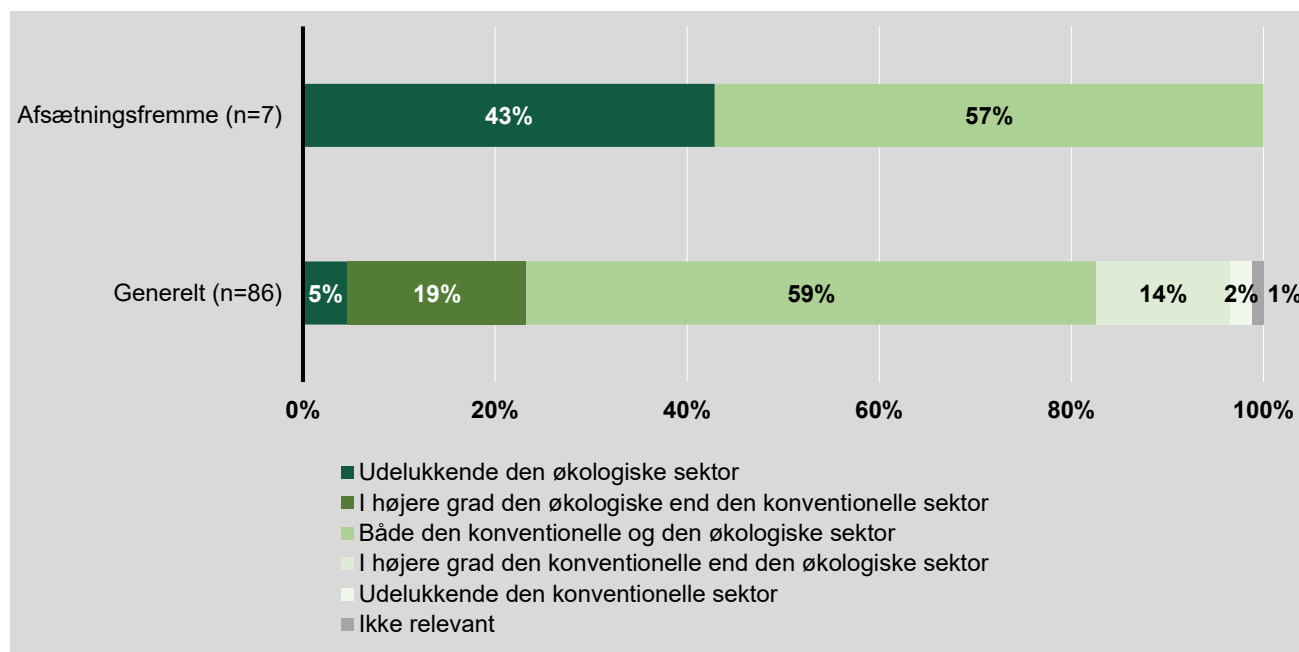
2.3 Projekternes produktionsform

Promilleafgiftsfonden for landbrug ønsker at fremme en bæredygtig vækst hos erhvervets konventionelle og økologiske primærproducenter. For projekter med fokus på afsætningsfremme fremgår det, at 43 pct. af projekterne vurderer udelukkende at komme den økologiske produktionsform til gavn. De resterende 57 pct. af disse projekter vurderer at komme begge produktionsformer til gavn, jf. figur 1.

Blandt de generelle projekter er fordelingen mere spredt. 59 pct. af disse projekter vurderer, at de kommer

begge produktionsformer til gavn. Dernæst vurderer 19 pct. af projekterne, at de i højere grad kommer de økologiske produktionsformer til gavn, mens 5 pct. angiver, at de udelukkende er målrettet den økologiske sektor. Endelig vurderer 14 pct., at de i højere grad kommer den konventionelle sektor til gavn, mens to projekter (2 pct.) vurderer, at det udelukkende er de konventionelle produktionsformer, der gavner.

Figur 1. Projekternes produktionsform (n=93)

3. Projekternes leverancer

Promilleafgiftsfonden for landbrugs formål er at styrke landbrugets og fødevarerindustriens udvikling og på den baggrund at fremme en klima- og miljømæssig, social og økonomisk bæredygtig vækst for dansk landbrug.

I henhold til fondens strategi for 2022-2025 skal formålet nås via tre strategiske målsætninger:

- Understøtte erhvervets grønne omstilling, herunder klima, miljø, natur og biodiversitet
- Medvirke til, at den grønne omstilling i dansk landbrug er bæredygtig også i social forstand, og herunder skabe sammenhængskraft og attraktive arbejdspladser i erhvervet over hele landet
- Øge dansk landbrugs samfundsmæssige værdiskabelse, herunder landbrugets bidrag til økonomisk vækst og eksport

Med henblik på at vurdere resultatet af projekterne er projektlederne blevet bedt om at angive, hvilke primære leverancer - altså konkrete, dokumenterbare produkter - der er kommet ud af projekterne. Det kan eksempelvis være undervisningsmateriale om arbejdsmiljø eller artikler og podcasts om biobrændstoffer.

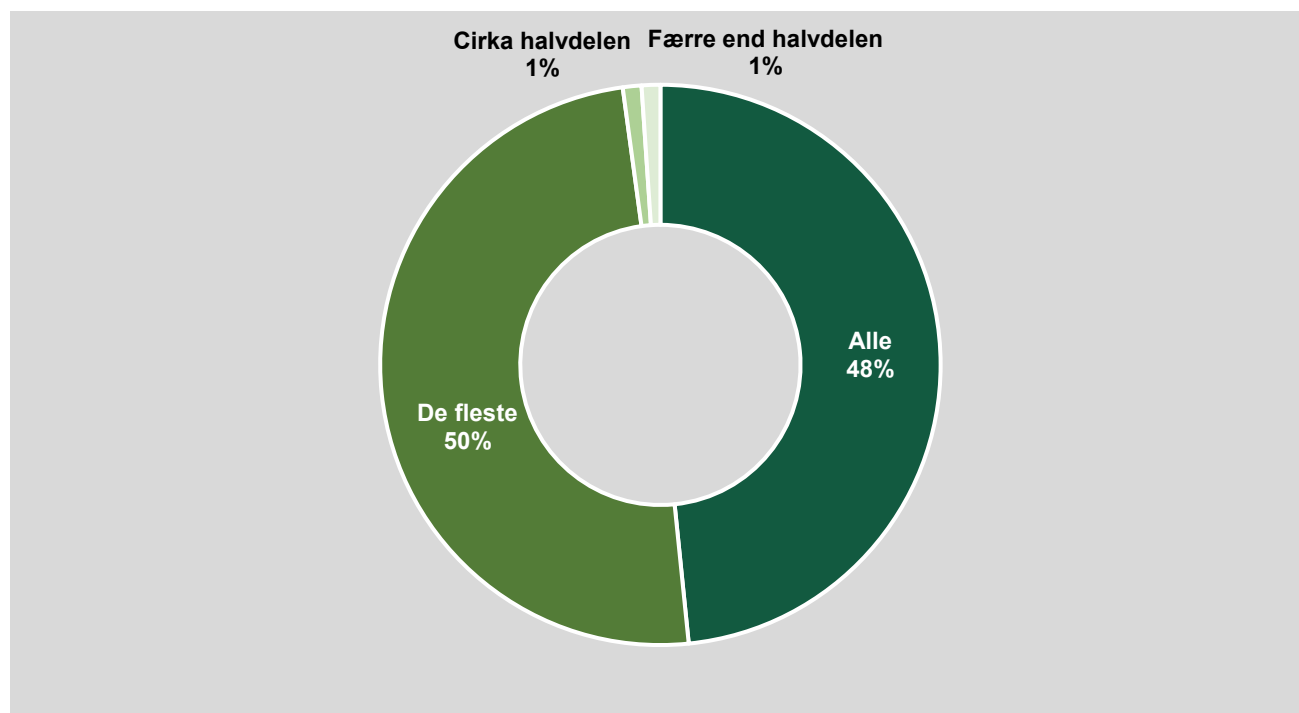
3.1 Leveranceopnåelse

Langt størstedelen af projekterne vurderer, at de har nået alle eller de fleste af de leverancer, som de forventede, da projektet blev igangsat. Således vurderer 48 pct. af projektlederne, at alle leverancer er opnået, imens halvdelen vurderer dette for de fleste af deres leverancer. To projekter vurderer, at de har indfriet hhv. omkring halvdelen eller færre end halvdelen af de forventede leverancer, jf. figur 2 nedenfor. Projekterne lever dermed i høj grad op til op til de mål, der er sat, og som fondsbestyrelsen har bevilget midler til.

For de to projekter, som har indfriet hhv. cirka halvdelen eller færre end halvdelen af leverancerne, angives

efterdønninger af Covid-19-restriktioner og en overdragelse af udviklingsopgaver fra én videninstitution til en anden som årsager til forsinkede projektaktiviteter og -leverancer.

Figur 2. Leveranceopnåelse (n=93)

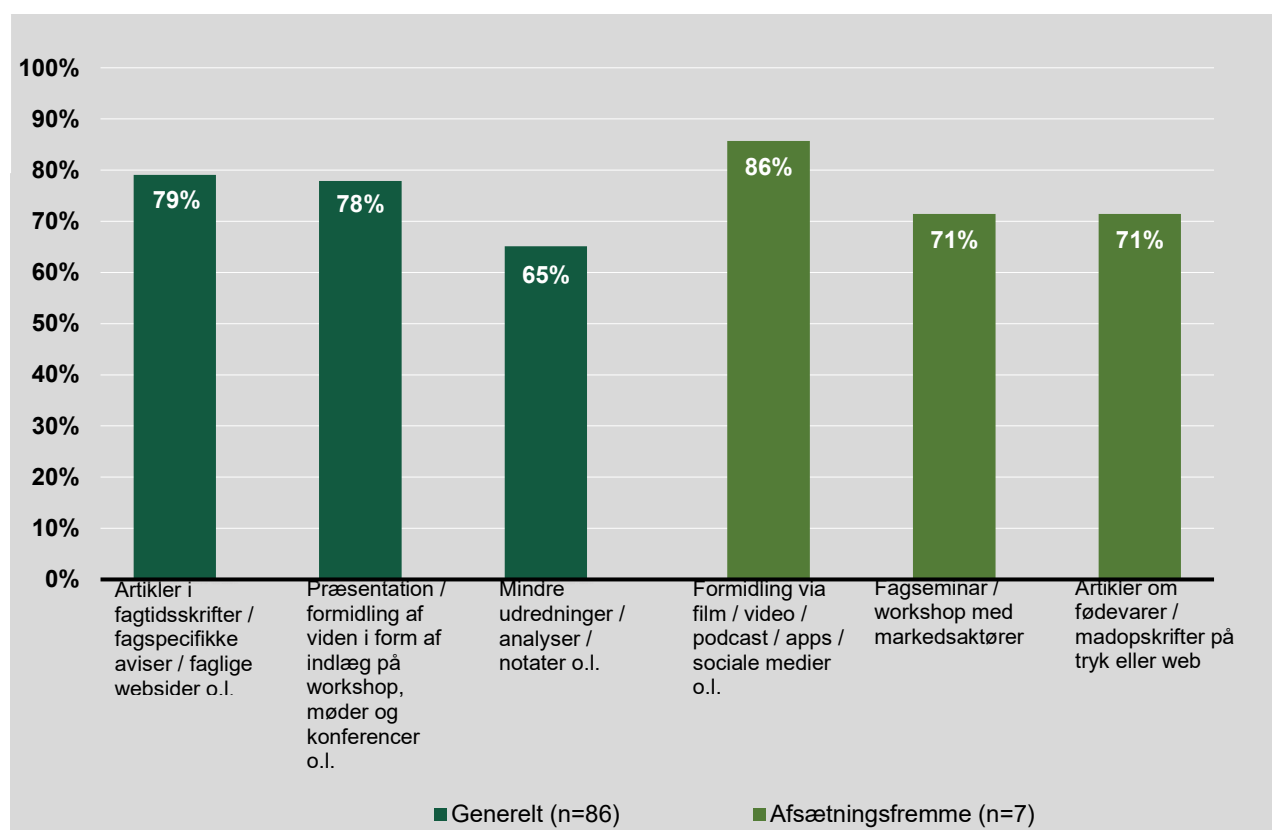

3.2 Projekternes konkrete leverancer

For *de generelle projekter* angiver flest (79 pct.) projektledere, at den primære leverance er artikler i bl.a. fagtidsskrifter, fagspecifikke aviser og på faglige websider. Næsten samme andel (78 pct.) angiver, at præsentation og formidling af viden er blandt de primære leverancer. Endvidere angiver 65 pct. af projektledere, at mindre udredninger, analyser, notater og lignende er en af de primære leverancer.

For *projekterne med fokus på afsætningsfremme* angiver størstedelen 86 pct., at formidling via fx film og podcast eller fagseminarer og workshops er blandt projektets primære leverancer. Derudover angiver omtrent syv ud af ti (71 pct.) af projektlederne, at hhv. fagseminarer eller workshops med markedsaktører og artikler om fødevarer eller madopskrifter er blandt projektets primære leverancer, jf. figur 3.

Figur 3. Primære leverancer (n=93)

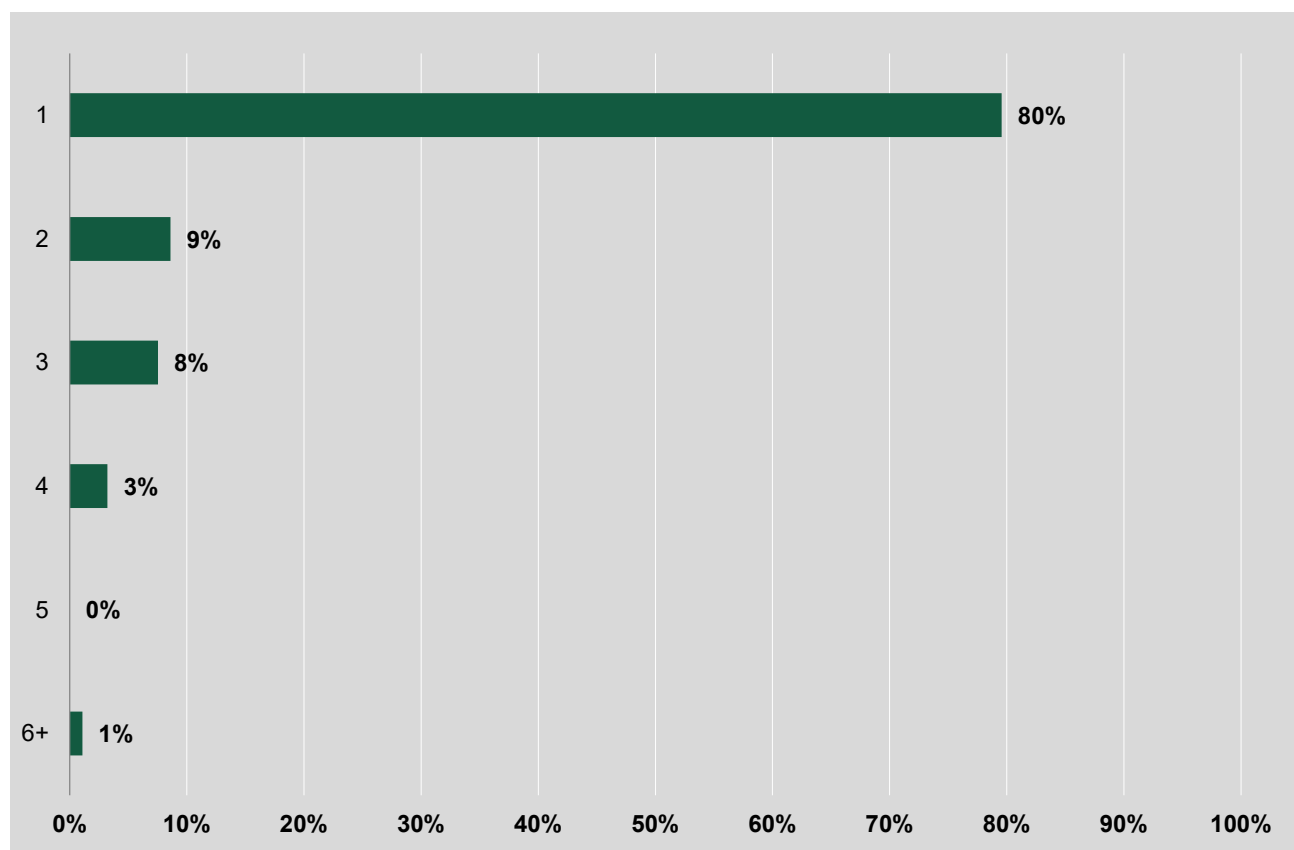
Anm: Projektlederne har kunnet angive op til tre opnåede leverancer eller resultater, og derfor summerer fordelingen ikke til 100.

4. Projekternes mål

Tilskudsmodtagerne er blevet bedt om at forholde sig konkret til de mål, som de i forbindelse med deres ansøgning har opstillet for projektet. I effektvurderingsskemaet har de således skullet gengive de konkrete mål, der er opstillet for deres projekt samt forholde sig til, i hvilken grad de har formået at indfri disse mål. På denne måde har fonden opnået systematisk viden om antallet af mål for hvert projekt samt viden om, hvilken type af mål projekterne opstiller. Denne viden kan anvendes i fondens videre arbejde med målinger af effekter på tværs af projekter.

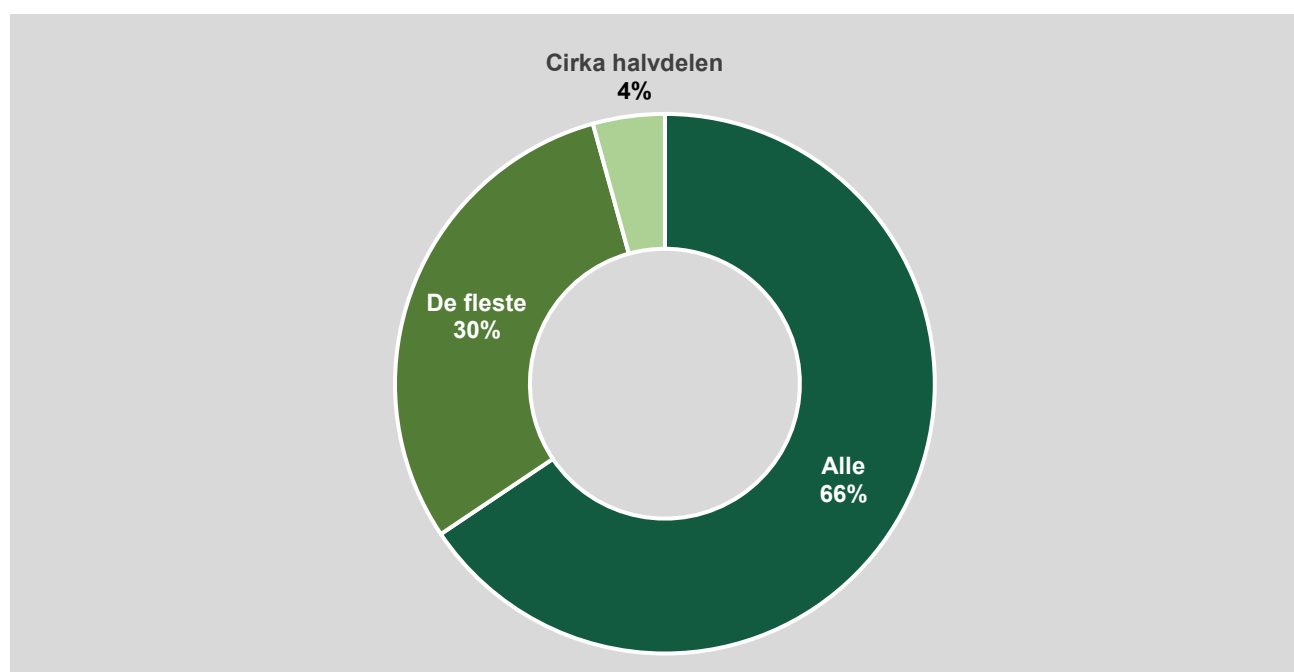
Alle projekter har opstillet et eller flere mål. I figur 4 fremgår det, at størstedelen (80 pct.) af projekterne har opstillet ét enkelt mål, mens knap hvert tiende projekt har opstillet hhv. to eller tre mål. Endelig har en mindre andel opstillet fire mål eller flere, jf. figur 4 nedenfor.

Figur 4. Antal opstillede mål i projekterne (n=93)

I forlængelse heraf har 66 pct. af projektlederne svaret, at de har indfriet alle mål, mens 30 pct. vurderer, at de har indfriet de fleste af de mål, de forventede ved projektets start. 4 pct. af projektlederne angiver, at de har opnået cirka halvdelen af de opstillede mål jf. figur 5. Svarene indikerer, at projekternes mål i høj grad lader til at være realistiske.

Figur 5. Indfrielse af mål (n=93)

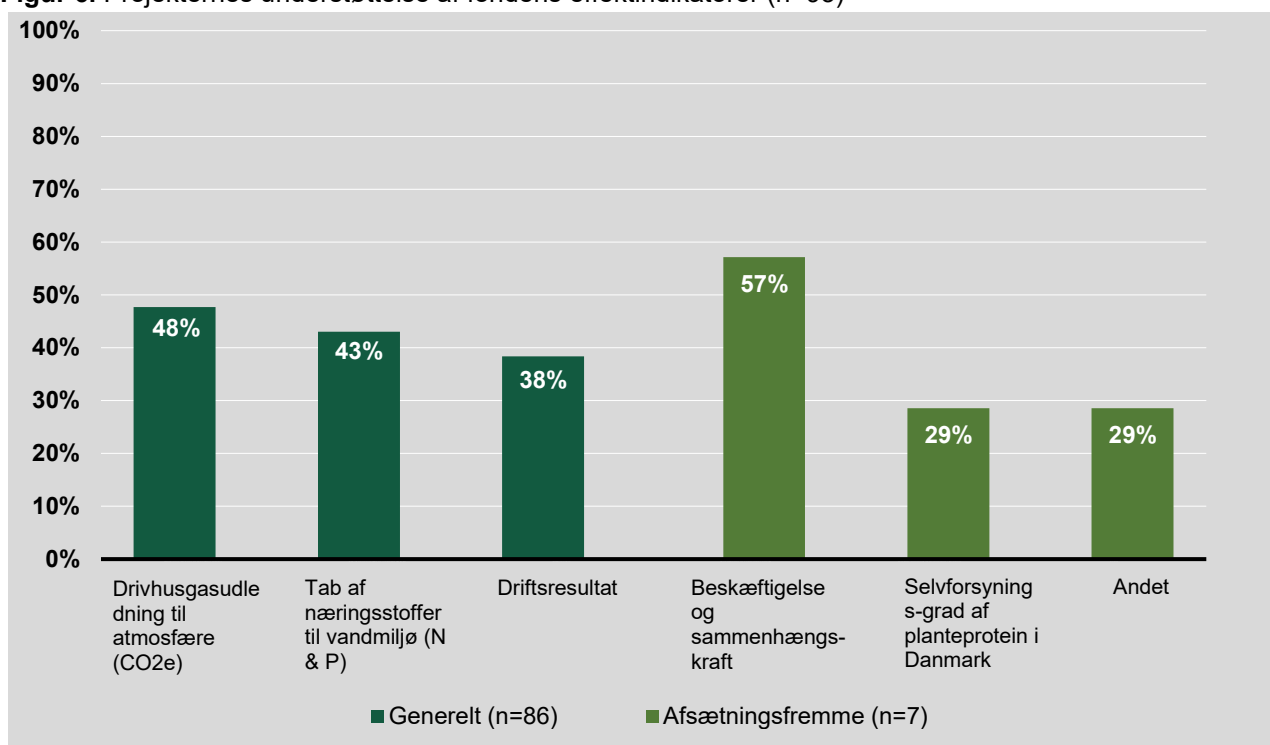
5. Projekternes nytteværdi

Som del af spørgeskemaet er projektlederne blevet spurgt ind til, hvilke af fondens effektindikatorer som de respektive projekter understøtter.

For de *generelle projekter* angiver 48 pct. af projektlederne, at deres respektive projekter understøtter fondens effektindikator relateret til drivhusgasudledning til atmosfæren (CO₂e). Dernæst angiver 43 pct. af projektlederne, at deres projekter understøtter fondens effektindikator, som er relateret til tab af næringsstoffer til vandmiljø (N & P). Endelig angiver 38 pct. af projektledere, at fondens effektindikator om driftsresultat understøttes i deres projekter, jf. figur 6.

For *projekter med fokus på afsætningsfremme* angiver 4 ud af 7 af projektledere, at deres projekt understøtter effektindikatoren beskæftigelse og sammenhængskraft, mens to ud af 7 af projektledere angiver, at deres projekt understøtter effektindikatoren selvforsyningsgrad af planteprotein i Danmark. Samme andel angiver, at projektet understøtter andre effekter end fondens effektindikatorer, herunder bedre dyrevelfærd samt øget viden og maddannelse.

Figur 6. Projekternes understøttelse af fondens effektindikatorer (n=93)

Anm: Projektlederne har kunnet angive op til tre effektindikatorer, og derfor summerer fordelingen ikke til 100.

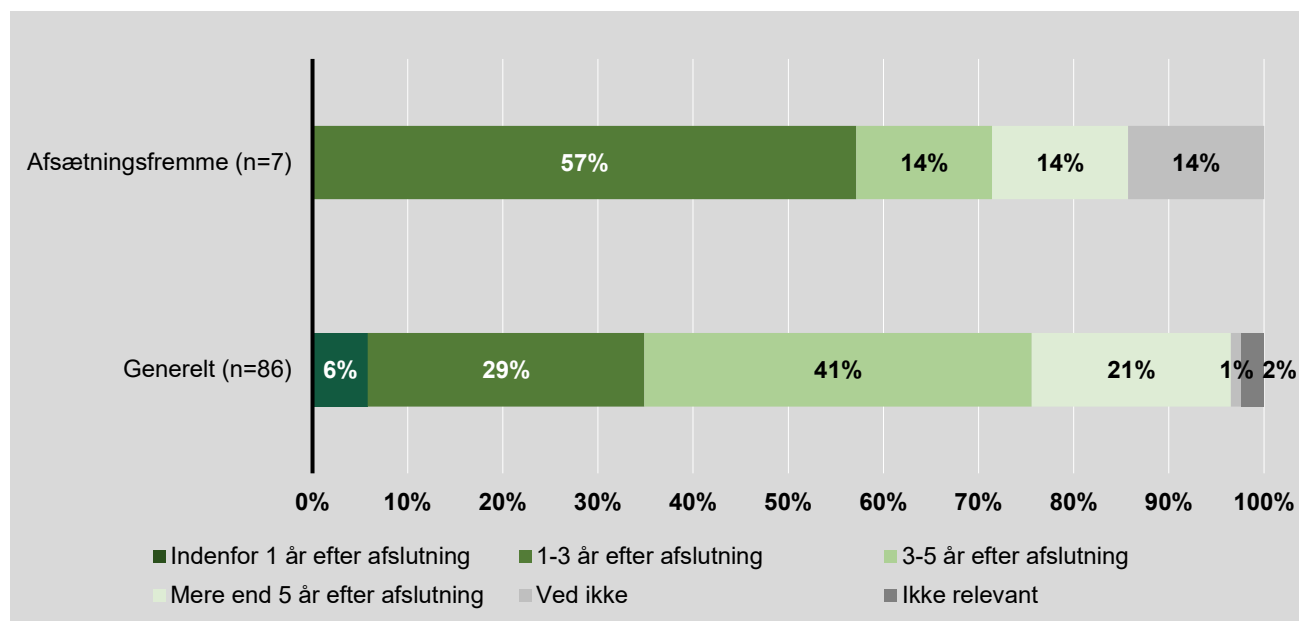
De samfundsrettede effekter i projekterne har ofte en længere tidshorisont, idet samfundseffekterne som oftest først bliver synlige, når adfærden ikke blot er ændret hos primærproducenten, men også er ændret hos fx forbrugere, detailed, miljø m.v. For at få et indtryk af hvornår projekterne vil have en gavnlig samfundsmæssig effekt, er projektlederne blevet bedt om at angive deres bedste skøn for, hvornår projekternes samfundsmæssige effekter vil være synlige.

For de *afsætningsfremmende projekter* forventes mere end halvdelen af projekterne at opnå synlige samfundsrettede effekter 1-3 år efter projektafslutning, mens et enkelt projekt forventes at opnå synlige samfundsrettede effekter hhv. 3-5 år og mere end 5 år efter projektafslutning.

For de *generelle projekter* forventer 6 pct. af projektlederne, at projekterne vil resultere i synlige

samfundsmæssige effekter inden for et år efter implementering af projekternes resultater. Yderligere forventer 29 pct. af projekterne at opnå synlige effekter inden for de første tre år. Størstedelen af *de generelle projekter* forventes således først at vise synlige samfundsrettede effekter efter mere end et år efter projektafslutning.

Figur 7. Synlighed af samfundsrettede effekter (n=93)

6. Implementering og offentliggørelse

Af strategien for Promilleafgiftsfonden for landbrug fremgår det, at fonden lægger vægt på projekter, der indtænker aktiviteter, som sikrer, at projektets resultater formidles til og implementeres i målgruppen hurtigt. Det er derfor væsentligt at undersøge, inden for hvilken tidshorisont projekterne forventer, at resultaterne vil blive implementeret.

Tabel 3 viser overordnet, at størstedelen af projekternes resultater først forventes at blive implementeret bredt i de respektive målgrupper på længere sigt. Således forventes flertallet af projekternes resultater at blive implementeret i under halvdelen af den tiltænkte målgruppe inden for 1 år efter projektafslutning. Eksempelvis forventer hver tredje projektleder (33 pct.), at deres projekt kan forventes at blive implementeret i 11-30 pct. af målgruppen inden for det første år, mens omkring hver tyvende (6 pct.) af projektlederne forventer en implementering i 91-100 pct. af målgruppen inden for det første år.

Det er generelt forventningen, at brugeranvendelsen vil øges over tid. Inden for fem år efter projektafslutning forventer knap hver fjerde (24 pct.) af projektlederne således, at hhv. 51-70 pct. og 71-90 pct. af projekternes målgrupper vil implementere resultaterne.

Tabel 3. Implementeringshorisont (n = 86)

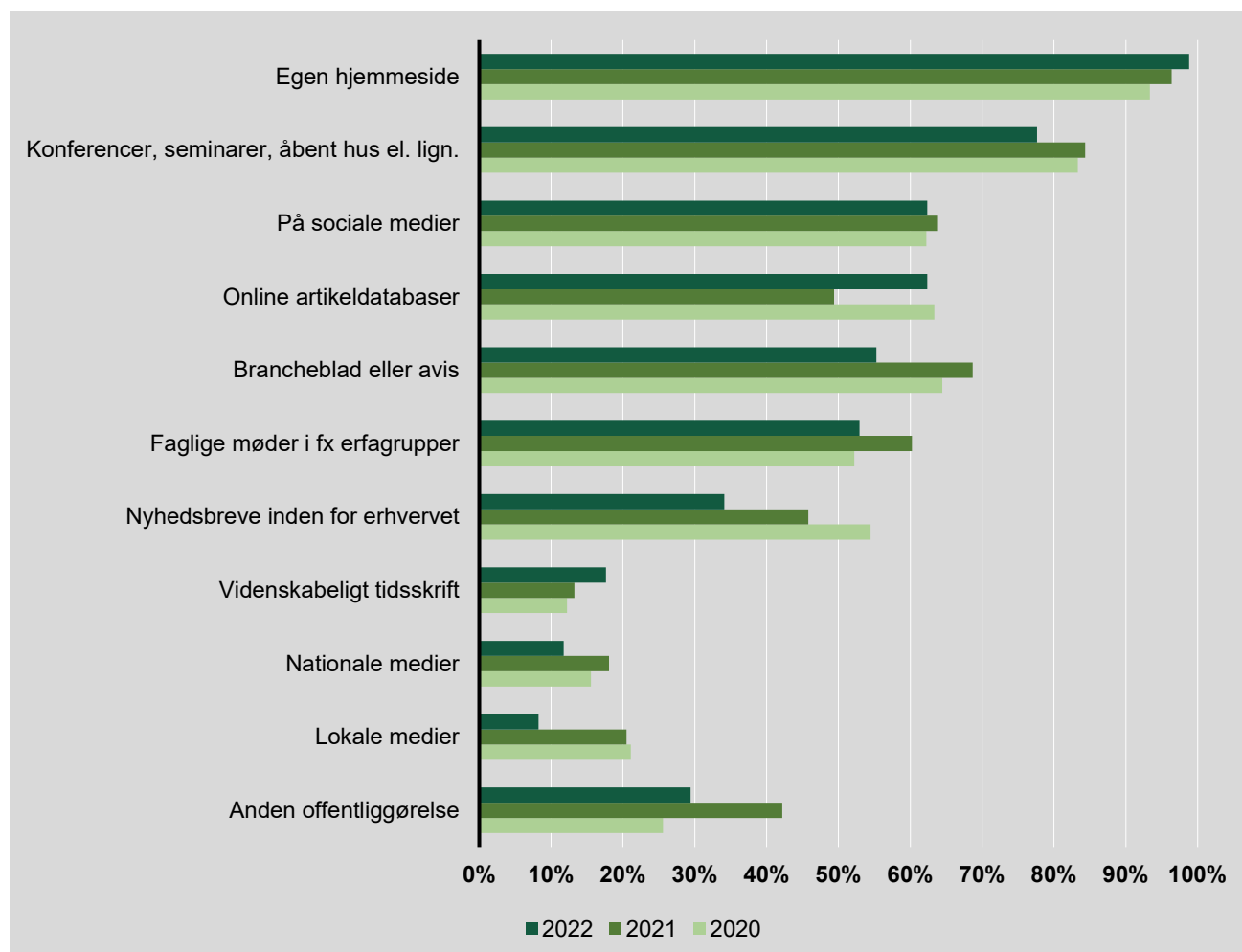
Andel af målgruppe, der forventes at implementere resultaterne	Inden for 1 år	Inden for 5 år
0-10 pct. af målgruppen	22%	5%
11-30 pct. af målgruppen	33%	16%
31-50 pct. af målgruppen	23%	17%
51-70 pct. af målgruppen	13%	24%
71-90 pct. af målgruppen	3%	24%
91-100 pct. af målgruppen	6%	13%

Anm.: Afsætningsprojekter er ikke medtaget, da deres resultater typisk ikke er rettet mod implementering hos primærproducenten.

Vidensdeling er afgørende for, at projekternes resultater bliver implementeret hos producenterne. I ansøgningsskemaerne skal ansøgere derfor angive, hvordan de forventer at formidle projektets resultater, og ved projektafslutning skal projekterne angive, hvordan de har gjort det eller forventer at gøre det.

Figur 8 nedenfor viser, at tilskudsmodtagernes egne hjemmesider anvendes som en kanal for offentliggørelse af projektresultater i langt størstedelen af projekterne. En stor del af projekterne gør også brug af andre kanaler, herunder konferencer, seminarer eller åbent hus og på sociale medier samt i online artikeldatabaser. Det fremgår yderligere af figuren, at det over de seneste tre år i høj grad er de samme formidlingskanaler, der hyppigst anvendes til at offentliggøre projektresultater.

Figur 8. Kanal for offentliggørelse (generelle projekter, 2022: n=85, 2021: n=83, 2020: n=90)

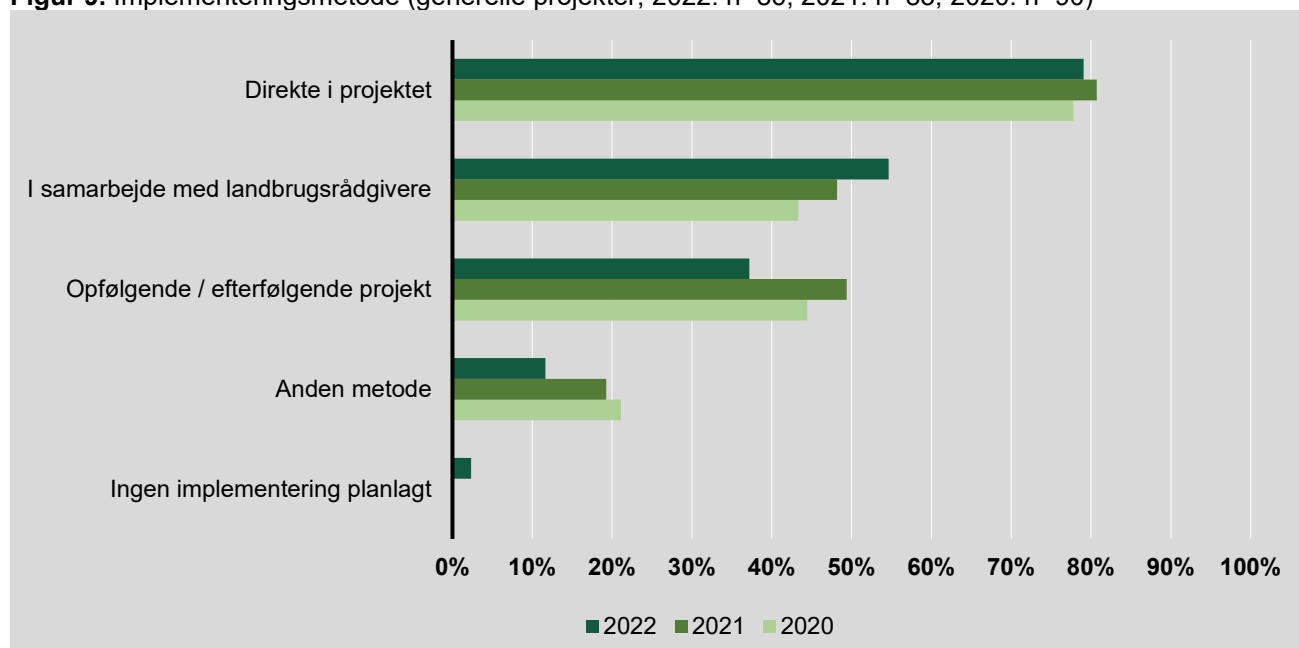

Anm: Projektlederne har kunnet angive flere kanaler for offentliggørelse, og derfor summerer fordelingen inden for hvert år ikke til 100. Ét generelt projekt har ikke planlagt offentliggørelse af resultater og indgår derfor ikke i figuren.

Det er hensigten, at offentliggørelse af resultaterne skal give primærproducenterne og øvrige markedsaktører den nødvendige information for at kunne implementere resultaterne på deres egen bedrift eller virksomhed samt give erhvervs- og videninstitutioner mulighed for at fortsætte forskningen på et givent område. Ofte er der dog behov for en decideret implementeringsindsats i projektet, hvor producenterne bliver rådgivet mere direkte, end det er muligt via fx artikler og konferencer.

De foretrukne implementeringsmetoder for *de generelle projekter* fremgår af figur 9. For knap fire ud af fem (79 pct.) projekter er der planlagt implementering direkte i projektet. Samtidig angiver mere end halvdelen (55 pct.) af projekterne, at de har fokus på implementering i samarbejde med landbrugsrådgivere. Endvidere angiver knap to ud af fem (37 pct.), at de har et implementeringsfokus gennem opfølgende projekter. Endelig indikerer figuren, at de anvendte implementeringsmetoder ikke har ændret sig ret meget i perioden fra 2020 til 2022.

Figur 9. Implementeringsmetode (generelle projekter, 2022: n=86, 2021: n=83, 2020: n=90)

Anm: Projektlederne har kunnet angive flere implementeringsmetoder, og derfor summerer fordelingen ikke til 100.

Bilag: Metode

Tidspunkt for gennemførelse af effektvurderingerne

Bevillingerne fra promille- og produktionsafgiftsfondene er etårige, og af denne grund gennemføres effektvurderingerne i forbindelse med bevillingsårets afslutning.

Den teoretiske ramme

Promille- og produktionsafgiftsfondene giver til sammen årligt støtte til flere hundrede projekter inden for hovedformålene i landbrugsstøtteleven. Projekterne er meget forskellige i deres formål, indhold, projektperiode, størrelse m.v.

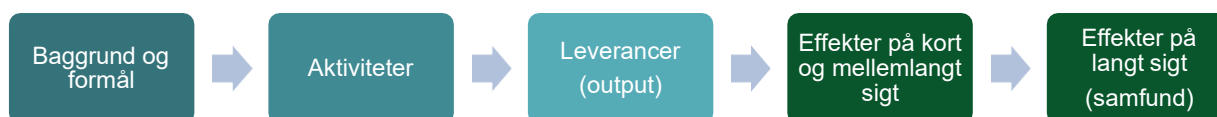
For at gøre sammenligning på tværs af de udvalgte projekter mulig og meningsfuld er det afgørende, at effektvurderingen for alle typer af projekter tager udgangspunkt i den samme teoretiske ramme.

Forandringsteori

Tilskudsmottagerne bliver i forbindelse med ansøgningen bedt om at angive formålet med projektet, hvilke aktiviteter der ønskes gennemført, hvilke mål de gennemførte aktiviteter skal resultere i, og endelig skal de angive, hvilke effekter de på sigt forventer projektets resultater vil medføre, herunder fx mindre forurening, kompetenceløft eller øget konkurrenceevne.

I den teoretiske verden svarer ansøgningskemaet således til projektets forandringsteori. Figuren nedenfor illustrerer forandringsteorien¹.

Figur 10. Forandringsteori

Temaerne i ansøgningskemaet (forandringsteorien) hjælper den enkelte ansøger med at gennemføre en analyse af, hvordan den tilsigtede effekt skal nås. Gennem forandringsteorien beskrives, hvilke aktiviteter der skal gennemføres for at opnå de effekter for den målgruppe, som projektet vedrører. Herved sandsynliggøres, at de gennemførte aktiviteter på sigt vil medføre de ønskede effekter.

På baggrund af ovenstående kan der opstilles parametre for målopfyldelsen – dvs. hvilke succesparametre, der skal være gældende for, at projektet er gennemført succesfuldt.

Følgende kategorisering af mål bliver anvendt:

Aktivitetsmål udtrykker forholdet mellem input og aktiviteter. Ressourcer kan være penge, arbejdskraft el.lign., og aktivitetsmålet udtrykker dermed, hvilke aktiviteter der kan gennemføres med de input, der er til rådighed. Fx et demonstrationsforløb eller udvikling af en ny kombisti til farende søer.

Produktionsmål udtrykker det output/de resultater, de gennemførte aktiviteter skal resultere i. Fx at 300 personer deltager i en demonstration, eller at der er udviklet en ny kombisti til farende søer, som tilbydes på markedet inden for to år.

Effektmaal vedrører den tilsigtede effekt af en indsats på det omgivende samfund. Fx øget konkurrenceevne, mindre forurening og/eller bedre dyrevelfærd.

¹ Rigsrevisionen, *Beretning til Statsrevisorerne om revisionen af EU-midler i Danmark i 2012*, november 2013.

Effektmålene kan opgøres på kort, mellemlangt og langt sigt. Det kan imidlertid være vanskeligt at opstille parametre for den langsigtede effekt – og det kan være endnu sværere at måle effekten på langt sigt.

Hvis målet på sigt eksempelvis er at øge konkurrenceevnen, kan det være vanskeligt at isolere effekten af det konkrete projekts indflydelse på konkurrenceevnen. I sådan et tilfælde vil det være nødvendigt at anvende parametre på et lavere niveau for at sandsynliggøre, at projektet bidrager til det langsigtede mål. Fx kan et projekt omhandlende optimering af indretningen af svinestalde, som øger landmandens produktivitet, anvendes som parameter/indikator for effekten på sektorens øgede konkurrenceevne.

For at kunne dokumentere, at et projekt kommer sektoren og samfundet til gode, er det væsentligt at måleparametrene opgøres på så højt niveau som muligt. Da effektvurderingerne i nærværende rapport er gennemført allerede et år efter projekternes initiering, vil der dog være mange projekter, som endnu ikke har realiseret effekter på langt sigt. Som det fremgår af effektvurderingerne i rapporten, er de målbare parametre derfor i vidt omfang relateret til outputtet/resultaterne, som er meget projektnære og dermed i mindre omfang relateret til de mere langsigtede effekter for samfundet.

Evalueringemetode

Effektvurderingerne er gennemført med en tilgang inspireret af både 'målopfyldelsesevaluering' og 'effekt-evaluering'. Den første tilgang har til formål at afdække, om målene med et givet projekt er opfyldt eller ej, og den anden tilgang søger at afdække de samlede effekter af projektet – både tilsigtede og utilsigtede effekter.

Begge tilgange er meget anvendelige, men har dog også nogle ulemper, som er vigtige at være bevidst om. Målopfyldelsesevaluering vanskeliggøres, hvis de udmeldte mål med et projekt ikke er konkrete, operationelle og målbare. Men forudsat at målene er klart formuleret, gør tilgangen det muligt at vurdere, om målene er realiseret, og om indsatsen lever op til intentionerne. Effektevaluering har den ulempe, at det kan være svært at isolere effekten af indsatsen, og den opnåede effekt kan dermed skyldes andre faktorer end resultaterne fra projektet.

Gennemførelse af effektvurderingerne

For at sikre sammenlignelighed på tværs og en tilstrækkelig faglig dybde i effektvurderingerne, har alle projekter besvaret et onlinebaseret spørgeskema indeholdende spørgsmål om, i hvilken grad projektet har opnået de leverancer, der forventedes ved projektets start, og hvilke effekter for landmanden og samfundet det forventes, at projektet vil afstedkomme. Spørgeskemaet indeholder både kvantificerede, lukkede spørgsmål samt spørgsmål af mere åben karakter.

For at imødegå forskelligheden i de vurderede projekter, bliver der anvendt to forskellige skemaer til indsamling af information. Årsagen er, at afsætningsfremmeprojekterne ofte har en længere tidshorisont end de øvrige projekter, og at resultaterne derfor i mindre grad end for de øvrige projekter er håndgribelige inden for projektperioden på et år.

Der er således anvendt følgende to typer af skemaer:

- Afsætningsfremme
- Generelle projekter omfattende forskning og forsøg, rådgivning, sygdomsforebyggelse, sygdomsbekæmpelse, dyrevelfærd, kontrol og uddannelse.

Projekter der er medfinansieret under EU-programmer placeres i en af de to grupper efter en konkret vurdering af indholdet.

Som supplement til effektvurderingsskemaet gøres også brug af projektets tilskudsregnskab. Regnskabet er nyttigt i forbindelse med effektvurderingerne, idet det af regnskabet blandt andet fremgår, om alle projektmidlerne er anvendt, i hvilken grad projektet er gearet med midler fra andre steder, og hvilke eventuelle samarbejdspartnere, der har været involveret i projektet.